

Česká Lípa

TyfloCentrum
Liberec, o.p.s.

Prosinec 2022

KONTAKTY:

Telefon: 605 383 265

Email: c.lipa@tyflocentrum-lb.cz

Adresa: Dlouhá 2598, 470 06 Česká Lípa

Web: <http://tyflocentrum-lb.cz/>

PROVOZNÍ DOBA:

Úterý 9:00 – 13:00

Středa práce v terénu

(Pracovnice bude na pobočce k dispozici po předchozí telefonické dohodě.)

Čtvrtek 9:00 – 13:00

(Mimo pobočku Vám služby poskytneme každý všední den, po předchozí tel. dohodě 8-16 hod.)

CO NABÍZÍME:

- **Průvodcovskou a předčitatelskou službu:**
průvodkyně Ilona Prchalová (771 235 976), c.lipa@tyflocentrum-lb.cz)
- **Zajímavé aktivity v rámci služeb sociální rehabilitace:**
koordinátorka Petra Kaljevičová (605 383 265), c.lipa@tyflocentrum-lb.cz)
- **Sociální rehabilitace (elektronické kompenzační pomůcky):**
lektorka (Liberec)
Ing. Jana Smolná (771 235 976), jana.smolna@tyflocentrum-lb.cz)
- Základní sociální poradenství, k zapůjčení v Liberci tandemová kola, zvukové knihy, digitalizace textů a další.

Úvodník

Vážení uživatelé našich služeb,

tak už to tu opět máme, Vánoce, a vánoční svátky, které chceme všichni strávit v klidu a v pohodě.

Dny se nám krátí a my se vám budeme snažit co nejvíce zpříjemnit chladné zimní dny v TC.

Opět se společně budeme věnovat nácviku sebeobsluhy a motoriky a na závěr měsíce jsme pro vás připravili vánoční besídku.

Obsah čísla:

- Vánoční zvyklosti a tradice
- Program TC prosinec 2022
- Recept: tvarohová vánoční štola
- Historie vánoční štoly

Vánoční zvyklosti a tradice

Zvyky a tradice českých Vánoc: Krájení jablka, lití olova nebo pouštění lodiček

- **Vánoční stromek.** Ozdobený **vánoční** stromek, u kterého se rodiny schází a pod kterým nachází na Štědrý den dárky, už patří neodmyslitelně k Vánocům. ...
- Jmelí ...
- Betlém. ...
- Štědrovečerní večeře. ...
- Půlnoční mše. ...
- Cukroví ...
- Vánočka. ...
- Krájení jablka.

Původ stromečku

Těžko si dnes dovedeme představit Vánoce bez ozdobeného stromečku. Zelený stromek, ověšený ozdobami, cukrovými řetězy a čokoládovými figurkami je samozřejmě součástí Vánoc. Málokdo však ví, že zdobení živých zelených stromů světly a sladkostmi má kořeny už v pohanských dobách. Tehdy pod nimi lidé tancovali, aby oslavili bohyni slunce. Keltové zdobili stromky a větve, aby uctili boha slunce. Slované zavěšovali tzv. chvojku – velkou jedlovou větev zdobenou sladkostmi. Ta se dávala na vchodové dveře špičkou dolů, aby se mrtví nasytili už venku a netoužili zaujmout místo živých u slavnostní večeře.

Kdy poprvé stromeček začali využívat křesťané, je skutečně nejisté. Církev zpočátku považovala zdobení stromků o Vánocích za zvyk s pohanskými kořeny. Ve větším počtu se vánoční stromky objevily až na počátku 19. století v

domácnostech německých měšťanů, původně v oblastech obývanými protestanty. Předchůdci dnešních vánočních stromků byly malé stromečky, které se zavěšovaly nad štědrovečerní stůl. Zdobila je červená jablka na oslavu svátku Adama a Evy. První český vánoční stromek, jak je známe dnes, spatřil světlo světa v roce 1812. A byl to Jan Karel Leibich, ředitel Stavovského divadla, který jej na libeňském záměčku postavil pro své přátele. Do českých rodin se však tento zvyk dostal teprve o několik desetiletí později. Stromečky byly v té době zdobeny papírovými ozdobami, perníčky a ovocem.

;

Štědrý den plný kouzel

Štědrovečerní čas vnímali lidé v dřívějších dobách jako magický: plnil přání, zjevovala se proroctví a mohli jste ovlivnit blížící se nový rok. Význam mělo podle pověr pro nadcházející rok prý už to, na kdy v týdnu Štědrý den připadal:

- **pondělí** – dobrá úroda, hodně medu
- **úterý** – bude hodně vína a obilí
- **středa** – příznivý rok, mnoho vína, ale žádný med
- **čtvrtek** – velmi úrodný rok, jenom vína prostředně
- **pátek** – tuhá zima
- **sobota** – málo ovoce, ale vydaří se žito
- **neděle** – teplá zima

Program TC na listopad 2022

1. 12. čtvrtek 09:00 **Nácvik motoriky**
Vánoční dekorace.
6. 12. úterý 09:00 **ZAVŘENO**
Porada na pobočce v Liberci.
7. 12. středa 09:00 **Práce v terénu**
Osobní návštěva u klientů.
8. 12. čtvrtek 09:00 **Nácvik sebeobsluhy**
Zdobení perníčků.
13. 12. úterý 09:00 **Nácvik sebeobsluhy**
Vánoční besídka
14. 12. středa 09:00 **Práce v terénu**
Osobní návštěva u klientů.
15. 12. čtvrtek 09:00 **Nácvik motoriky**
Dodělávka vánoční dekorace.
20. 12. úterý 09:00 **Nácvik sebeobsluhy**
Procházka městem a návštěva cukrárny.
21. 12. středa 09:00 **Práce v terénu**
Osobní návštěva u klientů.
22. 12. čtvrtek 09:00 **Nácvik sebeobsluhy**
Procházka městem a návštěva pizzerie.

Od pátku 23. 12. 2022 do pátku 30. 12. 2022 je TC Česká Lípa zcela uzavřeno a aktivity neprobíhají. Těšíme se na Vás zase v roce 2023.

Recept – vánoční štólu

Suroviny

25dkg másla + na potřeni
špetka sůl
200ml. mléka
moučkový cukr *na posypání*
1lžíce rum
10 dkg rozinek500
50 dkg. droždí
50 g droždí
15 dkg mandlí
1kůra z jednoho citronu
15 dkg kandovaného ovoce, směs pomeranč, citron
10 dkg cukru

Mouku prosijeme do mísy a uprostřed uděláme důlek. Do něj rozdrobíme droždí a smícháme ho s 1 lžící cukru a 2-3 lžícemi vlažného mléka. Uložíme na teplé místo a necháme asi 15 minut vzejít.

Kolem kvásku rozložíme zbývající cukr, sůl a vločky měkkého másla. Přidáme zbývající mléko, citronovou kůru a rum. Těsto hněteme tak dlouho, až je dokonale vláčné. Poté zapracujeme kandovanou kůru, rozinky, mandle a necháme asi 30 minut kynout.

Z těsta vyválíme šišku. Doprostřed šišky zatlačíme váleček na nudle, jako bychom ji chtěli rozpůlit. Jednu půlku těsta vyválíme od středu do strany. Vyválenou část přehneme na nevyválenou a přitlačíme. Přeneseme na plech vyložený papírem na pečení. Pečeme v troubě vyhřáté na 180 °C asi 60 minut. Ještě teplou štólu potřeme rozpuštěným máslem a vychladlou posypeme moučkovým cukrem.

První zmínka o štóle jako o vánočním pečivu je z roku 1329, kdy byla věnována Jindřichu I., biskupu v Naumburgu nad Sálou, jako vánoční dárek. V Drážďanech se objevuje štóla v roce 1474, kdy byla uvedena na účtě křesťanské nemocnice sv. Bartoloměje jako tzv. Christbrod.

**PŘEJEME VÁM VŠEM, PĚKNÉ A POHODOVÉ VÁNOCE,
ŠTASTNÝ NOVÝ ROK 2023.**

